Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 21. novembra 2024*

„Odvolanie – Spoločná obchodná politika – Opatrenia na zabezpečenie toho, aby Európska únia vykonávala práva, ktoré sú jej zverené podľa pravidiel medzinárodného obchodu – Nariadenie (EÚ) č. 654/2014 – Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/886 – Colná únia – Nariadenie (EÚ) č. 952/2013 – Colný kódex Únie – Rozhodnutia týkajúce sa záväzných informácií o pôvode tovaru (ZIPT), ktoré prijali vnútroštátne colné orgány – Delegované nariadenie (EÚ) 2015/2446 – Určenie nepreferenčného pôvodu niektorých motocyklov Harley-Davidson – Pojem ‚operácie spracovania alebo opracovania, ktoré nie sú hospodársky odôvodnené‘ – Vykonávacie rozhodnutie Európskej komisie o zrušení rozhodnutí týkajúcich sa ZIPT – Delegovanie právomoci – Legitímna dôvera – Právo na riadnu správu vecí verejných – Právo byť vypočutý“

Vo veci C-297/23 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 11. mája 2023,

Harley-Davidson Europe Ltd, so sídlom v Oxforde (Spojené kráľovstvo),

Neovia Logistics Services International NV, so sídlom vo Vilvorde (Belgicko),

v zastúpení: E. Righini, avvocato, a S. Völcker, Rechtsanwalt,

odvolateľky,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: F. Clotuche-Duvieusart, M. Kocjan a F. Moro, splnomocnené zástupkyne,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu predsedu štvrtej komory, predseda tretej komory M. C. Lycourgos (spravodajca), sudcovia S. Rodin, N. Jääskinen a O. Spineanu-Matei,

generálna advokátka: J. Kokott,

* Jazyk konania: angličtina.

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 30. mája 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojím odvolaním sa Harley-Davidson Europe Ltd a Neovia Logistics Services International NV domáhajú zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 1. marca 2023, Harley-Davidson Europe a Neovia Logistics Services International/Komisia (T-324/21, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2023:101), ktorým Všeobecný súd zamietol ich žalobu o neplatnosť vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2021/563 z 31. marca 2021 o platnosti určitých rozhodnutí týkajúcich sa záväzných informácií o pôvode tovaru (Ú. v. EÚ L 119, 2021, s. 117, ďalej len „sporné rozhodnutie“), určeného Belgickému kráľovstvu.

Právny rámec

Medzinárodné právo

2 Článok 2 Dohody o pravidlách pôvodu (Ú. v. ES L 336, 1994, s. 144; Mim. vyd. 11/021, s. 231), ktorá sa nachádza v prílohe 1A k Dohode o založení Svetovej obchodnej organizácie (WTO) (Ú. v. ES L 336, 1994, s. 3; Mim. vyd. 11/021, s. 82), stanovuje:

„Až do skončenia pracovného programu harmonizácie pravidiel pôvodu… členovia zabezpečia, aby:

…

b) napriek opatreniam alebo nástrojom obchodnej politiky, na ktoré sa vzťahujú, pravidlá pôvodu sa nepoužívali ako nástroje sledujúce priamo alebo nepriamo obchodné ciele;

c) samotné pravidlá pôvodu nevytvárali obmedzujúce, rušivé alebo deštruktívne účinky na medzinárodný obchod. Nebudú obsahovať neprimerane prísne požiadavky alebo vyžadovať splnenie určitých podmienok, ktoré nesúvisia s opracovaním alebo so spracovaním, ako predpoklad na určenie krajiny pôvodu. Náklady, ktoré nesúvisia priamo s opracovaním alebo so spracovaním, však môžu byť zahrnuté na účely použitia hodnotového percentuálneho kritéria ad valorem…;

…“

Právo Únie

Právna úprava v colnej oblasti

– *Colný kódex Spoločenstva*

3 Článok 25 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, 1992, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „Colný kódex Spoločenstva“), znel takto:

„Spracovanie alebo prepracovanie pri ktorom sa zistí, alebo pri ktorom zistené skutočnosti nasvedčujú, že jeho jediným účelom je snaha obísť predpisy uplatňované v [Európskom] spoločenstve na tovar z určitých krajín, sa za žiadnych okolností nebude považovať za také, na základe ktorého mu bude pridelený pôvod v danej krajine…“

– *Colný kódex Únie*

4 V odôvodneniach 9 a 55 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 2013, s. 1, ďalej len „Colný kódex Únie“), sa uvádza:

„(9) [Európska ú]nia je založená na colnej únii. V záujme hospodárskych subjektov ako aj colných orgánov v Únii je vhodné spojiť súčasné colné predpisy do kódexu. Na základe koncepcie vnútorného trhu by mal uvedený kódex obsahovať všeobecné pravidlá a postupy zabezpečujúce vykonávanie sadzobných a iných opatrení spoločných politík, ktoré sa vzhľadom na požiadavky týchto spoločných politík zaviedli na úrovni Únie v súvislosti s obchodom s tovarom medzi Úniou a krajinami alebo územiami mimo colného územia Únie. …

…

(55) V súlade so zásadou proporcionality podľa článku 5 [ZEÚ] je na dosiahnutie základných cieľov umožnenia účinného fungovania colnej únie a vykonávania spoločnej obchodnej politiky potrebné a vhodné ustanoviť všeobecné pravidlá a postupy uplatniteľné na tovar, ktorý vstupuje na colné územie Únie alebo je z neho prepravený. …“

5 Článok 33 tohto kódexu stanovuje:

„1. Colné orgány vydávajú na základe žiadosti… rozhodnutia, ktoré sa týkajú záväznej informácie o pôvode tovaru (ďalej len ‚rozhodnutia ZIPT‘).

…

3. Rozhodnutia… ZIPT sú platné po dobu troch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia.

…“

6 Podľa článku 34 ods. 11 uvedeného kódexu:

„[Európska k]omisia môže prijať rozhodnutia, v ktorých členské štáty žiada o zrušenie rozhodnutí… ZIPT, aby sa zaistilo správne a jednotné nomenklatúrne zatriedenie tovaru alebo určenie jeho pôvodu.“

7 Článok 59 toho istého kódexu stanovuje:

„V článkoch 60 a 61 sa ustanovujú pravidlá určovania nepreferenčného pôvodu tovaru na účely uplatňovania:

a) Spoločného colného sadzobníka…;

b) iných opatrení, ako sú sadzobné opatrenia, ustanovených predpismi Únie upravujúcimi osobitné oblasti týkajúce sa obchodu s tovarom; a

c) iných opatrení Únie týkajúcich sa pôvodu tovaru.“

8 Článok 60 Colného kódexu Únie stanovuje:

„1. Za tovar, ktorý má pôvod v jedinej krajine alebo na jedinom území, sa považuje tovar úplne získaný v takejto krajine alebo na takomto území.

2. Tovar, na ktorého výrobe sa zúčastňuje viac ako jedna krajina alebo územie, sa považuje za tovar s pôvodom v krajine alebo na území, kde sa vykonalo jeho posledné, podstatné a hospodársky odôvodnené zušľachtenie alebo prepracovanie, a to v podnikoch vybavených na tento účel, ktorého výsledkom je nový výrobok alebo ktoré predstavuje dôležitý stupeň výroby.“

9 Článok 62 tohto kódexu stanovuje:

„Komisia je splnomocnená… prijímať delegované akty, v ktorých ustanoví pravidlá, na základe ktorých sa tovar, pri ktorom sa na účely uplatňovania opatrení Únie uvedených v článku 59 požaduje určenie nepreferenčného pôvodu, považuje za tovar úplne získaný v jedinej krajine alebo na jedinom území alebo za tovar, ktorého posledné, podstatné a hospodársky odôvodnené zušľachtenie alebo prepracovanie sa uskutočnilo v tejto krajine alebo na tomto území, a to v podnikoch vybavených na tento účel, pričom výsledkom je nový výrobok alebo toto spracovanie alebo opracovanie predstavuje dôležitý stupeň výroby, v súlade s článkom 60.“

– *Delegované nariadenie (EÚ) 2015/2446*

10 Podľa odôvodnenia 21 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie (Ú. v. EÚ L 343, 2015, s. 1):

„S cieľom predísť zmanipulovaniu údajov o pôvode dovážaného tovaru s úmyslom vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení obchodnej politiky by sa v niektorých prípadoch posledné podstatné spracovanie alebo opracovanie nemalo považovať za hospodársky odôvodnené.“

11 Článok 33 delegovaného nariadenia 2015/2446, nazvaný „Operácie spracovania alebo opracovania, ktoré nie sú hospodársky odôvodnené (Článok 60 ods. 2 [Colného] kódexu [Únie])“, znel takto:

„Operácia spracovania alebo opracovania vykonaná v inej krajine alebo na inom území sa nepovažuje za hospodársky odôvodnenú, ak sa na základe dostupných skutočností zistí, že účelom takejto operácie bolo vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení podľa článku 59 [Colného] kódexu [Únie].

…

V prípade tovaru, na ktorý sa nevzťahuje príloha 22-01, platí, že ak sa posledné opracovanie alebo spracovanie nepovažuje za hospodársky odôvodnené, predpokladá sa, že tovar sa podrobil poslednému podstatnému a hospodársky odôvodnenému spracovaniu alebo opracovaniu, ktorého výsledkom je nový výrobok alebo ktoré predstavuje dôležitý stupeň výroby, v tej krajine alebo na tom území, kde má pôvod väčšia časť materiálov určená na základe hodnoty materiálov.“

Právna úprava týkajúca sa spoločnej obchodnej politiky

– *Nariadenie (EÚ) č. 654/2014*

12 Článok 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 654/2014 z 15. mája 2014 o výkone práv Únie na účely uplatňovania a presadzovania pravidiel medzinárodného obchodu, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 3286/94 stanovujúce postupy Spoločenstva v oblasti spoločnej obchodnej politiky s cieľom zaistenia uplatňovania práv Spoločenstva podľa pravidiel medzinárodného obchodu, najmä tých, ktoré boli vytvorené pod záštitou Svetovej obchodnej organizácie (Ú. v. EÚ L 189, 2014, s. 50), stanovuje:

„Toto nariadenie sa uplatňuje:

…

c) na účely vyrovnávania koncesií alebo iných záväzkov, na ktoré môže vyplynúť právo z uplatnenia ochranného opatrenia tretej krajiny v zmysle článku 8 Dohody WTO o ochranných opatreniach alebo na základe ustanovení týkajúcich sa ochranných opatrení, ktoré sú zahrnuté v iných dohodách o medzinárodnom obchode, vrátane regionálnych alebo dvojstranných dohôd;

…“

13 Článok 4 nariadenia č. 654/2014 stanovuje:

„1. Ak je v prípadoch uvedených v článku 3 potrebné prijať opatrenie na ochranu záujmov Únie, Komisia prijme vykonávacie akty stanovujúce vhodné opatrenia obchodnej politiky. …

2. Vykonávacie akty prijaté podľa odseku 1 musia spĺňať tieto podmienky:

…

c) v prípade vyrovnávania koncesií alebo iných záväzkov podľa ustanovení o ochranných opatreniach zahrnutých v dohodách o medzinárodnom obchode musia byť opatrenia Únie v súlade s podmienkami Dohody WTO o ochranných opatreniach alebo ustanovení o ochranných opatreniach zahrnutých v iných dohodách o medzinárodnom obchode vrátane regionálnych alebo dvojstranných dohôd, na základe ktorých sa ochranné opatrenie uplatňuje, v podstate rovnocenné s rozsahom koncesií alebo iných záväzkov dotknutých ochranným opatrením;

…“

– *Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/724*

14 Článok 1 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/724 zo 16. mája 2018 o určitých opatreniach obchodnej politiky týkajúcich sa určitých výrobkov s pôvodom v Spojených štátoch amerických (Ú. v. EÚ L 122, 2018, s. 14) znie takto:

„Komisia okamžite, a v každom prípade najneskôr do 18. mája 2018, písomne oznámi Rade WTO pre obchod s tovarom, že Únia od 20. júna 2018 pozastavuje uplatňovanie koncesií týkajúcich sa dovozných ciel na obchod so Spojenými štátmi podľa [Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT)] 1994, pokiaľ ide o výrobky uvedené v prílohe I a prílohe II, aby sa zohľadnilo uplatnenie dodatočných ciel na dovoz týchto výrobkov s pôvodom v Spojených štátoch amerických, ak k tomu Rada pre obchod s tovarom nezaujme negatívne stanovisko.“

– *Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/886*

15 V súlade s článkom 1 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/886 z 20. júna 2018 o určitých opatreniach obchodnej politiky týkajúcich sa určitých výrobkov s pôvodom v Spojených štátoch amerických a ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/724 (Ú. v. EÚ L 158, 2018, s. 5) sa v Únii uplatňujú dodatočné clá na dovoz určitých výrobkov s pôvodom v Spojených štátoch amerických do Únie, medzi ktoré patria motocykle s vratným piestovým spaľovacím motorom s objemom valcov väčším ako 800 cm^3. Z článku 2 vykonávacieho nariadenia 2018/886 vyplýva, že tieto výrobky sú nad rámec bežnej colnej sadzby 6 % predmetom dodatočných ciel vo výške 25 % v prvej fáze od 22. júna 2018 a potom ďalších dodatočných ciel vo výške 25 % v druhej fáze, a to v podstate najneskôr od 1. júna 2021.

Okolnosti predchádzajúce sporu

16 Okolnosti predchádzajúce sporu sú uvedené v bodoch 20 až 38 napadnutého rozsudku. Pre potreby tohto konania ich možno zhrnúť takto.

17 V júni 2018 vláda Spojených štátov amerických zaviedla dodatočné clá vo výške 25 % na dovoz ocele a 10 % na dovoz hliníka z Únie s cieľom podporiť a zvýšiť domácu produkciu týchto výrobkov. V reakcii na zavedenie týchto dodatočných ciel Komisia prijala vykonávacie nariadenie 2018/886, ktorým sa stanovuje uplatňovanie dodatočných ciel na dovoz určitých výrobkov s pôvodom v Spojených štátoch vrátane motocyklov s vratným piestovým spaľovacím motorom s objemom valcov presahujúcim 800 cm^3.

18 Harley-Davidson Inc., ktorá je americkým podnikom špecializujúcim sa na výrobu motocyklov, sa o týchto dodatočných clách dozvedela v nadväznosti na uverejnenie tohto vykonávacieho nariadenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

19 Dňa 25. júna 2018 Harley-Davidson predložila Securities and Exchange Commission (Komisia pre cenné papiere a burzu, Spojené štáty) správu prostredníctvom formulára nazvaného „Form 8-K Current Report“ (ďalej len „formulár 8-K“) s cieľom informovať svojich akcionárov o uplatnení dodatočných ciel prijatých Úniou prostredníctvom vykonávacieho nariadenia 2018/886, ako aj o ich dôsledkoch na jej činnosť.

20 Vo formulári 8-K Harley-Davidson konkrétne uviedla:

„Európska únia prijala clá na rôzne výrobky vyrábané v Spojených štátoch vrátane motocyklov Harley-Davidson. Tieto clá, ktoré nadobudli účinnosť 22. júna 2018, boli uložené v reakcii na clá, ktoré Spojené štáty uložili na oceľ a hliník vyvážané z [Únie] do Spojených štátov.

V dôsledku toho sa clá [Únie] na motocykle Harley-Davidson vyvezené zo Spojených štátov zvýšili zo 6 % na 31 %. Harley-Davidson odhaduje, že tieto clá povedú k dodatočným nákladom vo výške približne 2 200 [amerických dolárov (USD)] na jeden motocykel vyvážaný zo Spojených štátov do [Únie].

…

S cieľom čeliť značným nákladom tohto dlhodobého colného zaťaženia Harley-Davidson implementuje plán presunu výroby motocyklov určených pre [Úniu] zo Spojených štátov do svojich medzinárodných zariadení, aby sa vyhla colnému zaťaženiu. Harley-Davidson predpokladá, že zvýšenie výroby v medzinárodných továrňach si bude vyžadovať dodatočné investície a môže trvať najmenej 9 až 18 mesiacov, kým dôjde k jeho úplnému dosiahnutiu.“

21 Po uverejnení formulára 8-K si Harley-Davidson vybrala svoj závod v Thajsku ako miesto výroby niektorých motocyklov určených na trh Únie.

22 Harley-Davidson chcela v súvislosti s určením krajiny pôvodu svojich motocyklov získať ubezpečenia. Harley-Davidson a Neovia Logistics Services International, sprostredkovateľ, ktorý spoločnosti Harley-Davidson poskytuje logistickú pomoc pri dovoze motocyklov do Únie cez Belgicko, tak 25. januára 2019 spoločne podali na belgické colné orgány prvé dve formálne žiadosti o rozhodnutia ZIPT v prípade dvoch skupín motocyklov. Neskôr boli podané ešte tri žiadosti o rozhodnutia ZIPT týkajúce sa ďalších troch skupín motocyklov.

23 Dňa 31. januára 2019 sa belgické orgány zúčastnili na stretnutí s Komisiou vo veci prvých dvoch žiadostí o rozhodnutia ZIPT. Po tomto stretnutí Komisia vydala neformálne stanovisko, podľa ktorého kritérium hospodárskeho odôvodnenia v zmysle článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 nemôže byť vzhľadom na informácie uvedené vo formulári 8-K splnené. Napriek žiadostiam belgických orgánov však Komisia nikdy nevydala formálne stanovisko k uplatniteľnosti tohto ustanovenia na skutkové okolnosti prejednávanej veci.

24 Dňa 24. júna 2019 belgické colné orgány prijali na základe článku 33 ods. 1 Colného kódexu Únie dve rozhodnutia ZIPT, ktorými uznali a osvedčili, že obe skupiny motocyklov v zmysle prvých dvoch žiadostí o rozhodnutia ZIPT uvedených v bode 22 tohto rozsudku majú pôvod v Thajsku.

Následne tieto orgány postupovali rovnako aj v prípade ďalších troch žiadostí o rozhodnutia ZIPT, ktoré sa uvádzajú v bode 22 tohto rozsudku. Prvé dve rozhodnutia ZIPT uvedené orgány oznámili Komisii 21. augusta 2019.

25 Dňa 5. októbra 2020 Komisia informovala belgické orgány o svojom zámere požiadať ich o zrušenie prvých dvoch rozhodnutí ZIPT. Dňa 13. novembra 2020 belgické orgány odpovedali Komisii, že s takouto žiadosťou o zrušenie nesúhlasia. Dňa 23. decembra 2020 Komisia začala formálne konanie na účely prijatia sporného rozhodnutia.

26 Dňa 5. marca 2021 Komisia predložila návrh sporného rozhodnutia všetkým národným delegáciám sekcie pôvodu vo Výbore pre Colný kódex Únie v rámci písomného konzultačného postupu. Štyri členské štáty zaslali pripomienky k návrhu sporného rozhodnutia a vyjadrili nesúhlas so stanoviskom, ktoré Komisia uviedla v tomto návrhu. Dňa 29. marca 2021 Komisia zaslala sekcii pôvodu v rámci Výboru pre Colný kódex Únie súhrnnú správu, v ktorej uviedla, že 23 členských štátov, ktoré nezaujali stanovisko, konkludentne vyjadrilo svoj súhlas s návrhom sporného rozhodnutia.

27 Dňa 31. marca 2021 Komisia prijala sporné rozhodnutie, ktoré oznámila Belgickému kráľovstvu 6. apríla 2021 a ktoré bolo nasledujúci deň uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*, pričom požiadala belgické orgány o zrušenie prvých dvoch rozhodnutí ZIPT.

28 V odôvodneniach 6, 7 a 9 sporného rozhodnutia Komisia uviedla:

„(6) Po uverejnení opatrení obchodnej politiky Európskej únie [Harley-Davidson] oznámil[a] prostredníctvom formulára 8-K… predloženého 25. júna 2018 Komisii… pre cenné papiere a burzu svoj plán presunúť výrobu určitých motocyklov určených na trh Európskej únie zo Spojených štátov amerických do svojich medzinárodných prevádzok v inej krajine s cieľom vyhnúť sa opatreniam obchodnej politiky Európskej únie.

(7) Aj keď vyhýbanie sa opatreniam obchodnej politiky nemusí byť nevyhnutne jediným účelom presunu výroby, podmienky uvedené v článku 33 prvom odseku [delegovaného nariadenia 2015/2446] sú na základe dostupných skutočností splnené. Operácie spracovania alebo opracovania vykonané v poslednej krajine výroby sa preto nepovažujú za hospodársky odôvodnené. V dôsledku toho sa určenie nepreferenčného pôvodu motocyklov má zakladať na treťom odseku toho istého článku 33.

…

(9) Keďže určenie nepreferenčného pôvodu motocyklov, na ktoré sa vzťahujú rozhodnutia ZIPT uvedené v prílohe, nie je založené na pravidle stanovenom v článku 33 treťom odseku [delegovaného nariadenia 2015/2446], Komisia považuje toto určenie nepreferenčného pôvodu za nezlučiteľné s článkom 60 ods. 2 [Colného kódexu Únie] v spojení s článkom 33 [delegovaného nariadenia 2015/2446].“

29 Po prijatí sporného rozhodnutia belgické orgány listom zo 16. apríla 2021 adresovaným spoločnosti Neovia Logistics Services International oznámili odvolateľkám, že zrušujú päť rozhodnutí ZIPT prijatých v súvislosti s dovozom motocyklov vyrábaných v Thajsku spoločnosťou Harley-Davidson do Únie.

Žaloba na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

30 Svojou žalobou podanou na Všeobecnom súde sa Harley-Davidson Europe a Neovia Logistics Services International domáhali najmä zrušenia sporného rozhodnutia.

31 V rámci predmetnej žaloby žalobkyne uviedli šesť žalobných dôvodov:

– prvý žalobný dôvod založený na porušení povinnosti odôvodnenia a konzultačného postupu pred prijatím sporného rozhodnutia,

– druhý žalobný dôvod založený na zjavne nesprávnom posúdení,

– tretí žalobný dôvod založený na nesprávnom výklade a uplatnení článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446,

– štvrtý žalobný dôvod založený na nezákonnosti článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446,

– piaty žalobný dôvod založený na porušení všeobecných zásad práva Únie a Charty základných práv Európskej únie a

– šiesty žalobný dôvod založený na zneužití právomoci Komisie na politické účely.

32 Keďže Všeobecný súd napadnutým rozsudkom zamietol týchto šesť žalobných dôvodov neplatnosti, uvedenú žalobu zamietol v celom rozsahu.

Návrhy účastníkov odvolacieho konania

33 Odvolateľky navrhujú, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– zrušil sporné rozhodnutie a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vynaložili v konaní na Súdnom dvore a Všeobecnom súde.

34 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

35 Na podporu odvolania odvolateľky uvádzajú tri odvolacie dôvody, z ktorých prvý je založený na nesprávnom výklade článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446, druhý, predložený subsidiárne, na prekročení hraníc delegovania podľa článku 62 Colného kódexu Únie a tretí na porušení práva na riadnu správu vecí verejných.

O prvom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom výklade článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446

Argumentácia účastníkov konania

36 Prvý odvolací dôvod, ktorý je rozdelený na tri časti, sa týka výkladu článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 Všeobecným súdom.

37 V prvej časti tohto odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd nezohľadnil cieľ a kontext tohto ustanovenia.

38 Cieľom uvedeného ustanovenia je podľa nich konkretizovať obsah článku 60 ods. 2 Colného kódexu Únie, v ktorom je vymedzený pôvod výrobku podľa skutkového kritéria spočívajúceho v určení poslednej krajiny alebo územia, kde sa dosiahla významná pridaná hodnota. Všeobecný súd údajne zmenil toto objektívne kritérium na subjektívne kritérium, keď umožnil Komisii vykonať hierarchické posúdenie subjektívnych okolností.

39 Článok 25 Colného kódexu Spoločenstva, ktorý spočíval na subjektívnom kritériu, bol podľa nich vypustený z dôvodu systémových problémov a ťažkostí v súvislosti s jeho vykonávaním. Toto kritérium bolo podľa odvolateliek faktorom právnej neistoty a bolo v rozpore s článkom 2 Dohody o pravidlách pôvodu, ktorým sa zakazuje, aby sa tieto pravidlá používali ako nástroje sledujúce obchodné ciele alebo aby stanovovali podmienky nesúvisiace s opracovaním alebo so spracovaním.

40 Článkom 33 delegovaného nariadenia 2015/2446, ako sa vykladá v napadnutom rozsudku, sa údajne zavádza mimoriadne ťažko vyvrátiteľná domnienka, podľa ktorej ak sa premiestnenie prekrýva s prijatím opatrenia obchodnej politiky, tak obchádzanie tohto opatrenia predstavuje hlavný dôvod tohto premiestnenia bez ohľadu na jeho hospodárske odôvodnenie.

41 Vzhľadom na cieľ uvedený v odôvodnení 21 delegovaného nariadenia 2015/2446, ktorým je zabrániť akémukoľvek „zmanipulovaniu“ pôvodu dovážaného tovaru s cieľom vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení obchodnej politiky, je podľa nich článok 33 tohto delegovaného nariadenia klauzulou proti obchádzaniu, ktorá by sa tak v oblasti daní, ako aj antidumpingových ciel mala vykladať reštriktívne. Toto ustanovenie sa údajne týka len premiestnení, ktoré pri absencii príslušných opatrení obchodnej politiky zjavne nemajú žiadny zmysel, ako je to v prípade článku 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1036 z 8. júna 2016 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie (Ú. v. EÚ L 176, 2016, s. 21).

42 V druhej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd podal výklad článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 takým spôsobom, že akákoľvek reakcia podniku na opatrenia obchodnej politiky Únie predstavuje takmer nevyvrátiteľné porušenie tohto ustanovenia.

43 Namiesto určenia toho, či existoval primeraný dôvod na premiestnenie, ktorý nesúvisí s obchádzaním opatrení obchodnej politiky Únie, Všeobecný súd podľa nich v praxi povolil, aby Komisia opätovne stanovila krajinu pôvodu tak, aby zodpovedala cieľom týchto opatrení. Odvolateľkám údajne uložil povinnosť vyvrátiť domnienku porušenia článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446, hoci hospodársky subjekt si môže slobodne určovať svoju vlastnú

obchodnú politiku v závislosti od úvah o obchodnej efektivite, ako je to napríklad v prípade uplatňovania práva štruktúrovať svoju činnosť tak, aby obmedzil svoj daňový dlh, čo bolo uznané v bode 73 rozsudku z 21. februára 2006, Halifax a i. (C-255/02, EU:C:2006:121).

44 Všeobecný súd sa podľa nich navyše nesprávne domnieval, že článkom 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 sa neobmedzuje sloboda podnikania, zatiaľ čo výkladom uvedeným v napadnutom rozsudku sa údajne neprimerane obmedzuje sloboda podnikov zvoliť si miesto svojej výroby. Skutočnosť, že podľa úvah Všeobecného súdu by sa nové modely motocyklov, ktoré boli vyrobené len v Thajsku, mali považovať za modely s pôvodom v Spojených štátoch, podľa nich predstavuje dodatočné obmedzenie tejto slobody.

45 V tretej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že napadnutý rozsudok obsahuje nesprávne právne posúdenie, pokiaľ ide o úroveň dôkazov, ktorú musí dosiahnuť Komisia, aby mohol hospodársky subjekt preukázať, že premiestnenie jeho činnosti je hospodársky odôvodnené. Všeobecný súd sa údajne dopustil nesprávneho posúdenia, keď konštatoval, že časová zhoda medzi prijatím opatrenia obchodnej politiky a premiestnením postačuje na vznik domnienky, podľa ktorej premiestnenie nie je hospodársky odôvodnené. Vo svojom odôvodnení si údajne nesprávne vyložil bod 29 rozsudku z 13. decembra 1989, Brother International (C-26/88, EU:C:1989:637).

46 Všeobecný súd podľa nich navyše vyložil pojem „dostupné skutočnosti“ v zmysle článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 selektívne, keď sa opieral len o formulár 8-K s cieľom preniesť dôkazné bremeno na odvolateľky. Keďže toto ustanovenie si vyžaduje, aby Všeobecný súd preskúmal všetky dostupné skutočnosti, v dôsledku nezohľadnenia dôkazov z obdobia po uverejnení tohto formulára tieto skutočnosti údajne skreslil a dopustil sa zjavne nesprávneho posúdenia. S ohľadom na existujúce dôkazy by mal Súdny dvor podľa nich konštatovať, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho posúdenia, pretože hoci prijatie predmetného opatrenia obchodnej politiky bolo nepochybne hybnou silou premiestnenia, jeho hlavným alebo dominantným účelom nevyhnutne nebolo tomuto opatreniu sa vyhnúť.

47 Komisia sa domnieva, že tvrdenia uvedené v rámci tretej časti prvého odvolacieho dôvodu týkajúce sa skreslenia dôkazov sú neprípustné z dôvodu, že odvolateľky presne nevysvetlili, aké má analýza Všeobecného súdu chyby. Tento prvý odvolací dôvod je podľa nej v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

48 V prvých dvoch častiach prvého odvolacieho dôvodu, ktoré treba preskúmať spoločne, odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že poskytol nesprávny výklad kritéria uvedeného v článku 33 prvom odseku delegovaného nariadenia 2015/2446, podľa ktorého sa každé spracovanie alebo opracovanie vykonané v inej krajine alebo na inom území nepovažuje za hospodársky odôvodnené, „ak sa na základe dostupných skutočností zistí, že účelom takejto operácie bolo vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení podľa článku 59 [Colného] kódexu [Únie]“, o aké ide v prejednávanej veci.

49 V prvom rade Všeobecný súd v bode 58 napadnutého rozsudku poskytol výklad výrazu „účelom takejto operácie bolo vyhnúť sa“, ktorý je uvedený v tomto ustanovení, s prihliadnutím na to, že pojem „účel“ je v tomto výraze použitý v jednotnom čísle, a to v tom zmysle, že hoci rozhodnutie premiestniť výrobu nemusí mať ako jediný účel vyhnúť sa opatreniu obchodnej politiky, tento účel musí byť určujúci. V bode 62 tohto rozsudku Všeobecný súd dospel k záveru, že uvedené

ustanovenie sa má vykladať v tom zmysle, že ak sa na základe dostupných skutočností ukáže, že hlavným alebo dominantným účelom premiestnenia bolo vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení obchodnej politiky Únie, treba potom konštatovať, že toto premiestnenie v zásade nemôže byť hospodársky odôvodnené.

50 Tento výklad nevychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Konkrétne na rozdiel od toho, čo tvrdia odvolateľky, článok 33 prvý odsek delegovaného nariadenia 2015/2446 nemožno vykladať tak, že sa vzťahuje len na premiestnenia, ktoré pri absencii príslušných opatrení obchodnej politiky zjavne nemajú žiadny zmysel.

51 Po prvé v rozsahu, v akom sa odvolateľky analogicky odvolávajú na rozsudok z 21. februára 2006, Halifax a i. (C-255/02, EU:C:2006:121), v ktorého bode 73 Súdny dvor rozhodol, pokiaľ ide o oblasť dane z pridanej hodnoty, že hospodársky subjekt je oprávnený štruktúrovať svoju činnosť tak, aby obmedzil svoj daňový dlh, treba konštatovať, že aj za predpokladu, že by tento rozsudok bolo možné analogicky uplatniť na situáciu, o ktorú ide v prejednávanej veci, tvrdenie odvolateliek je založené na jeho čiastočnom výklade.

52 V bode 62 napadnutého rozsudku totiž Všeobecný súd prisúdil článku 33 prvému odseku delegovaného nariadenia 2015/2446 výklad analogický tomu, aký podal Súdny dvor v oblasti dane z pridanej hodnoty v bodoch 75 a 86 rozsudku z 21. februára 2006, Halifax a i. (C-255/02, EU:C:2006:121), a to, že konštatovanie existencie zneužívajúceho konania si predovšetkým vyžaduje, aby zo všetkých objektívnych skutočností vyplývalo, že hlavným cieľom predmetných operácií je získanie daňovej výhody.

53 Po druhé výklad Všeobecného súdu uvedený v bode 62 napadnutého rozsudku, podľa ktorého je určujúcim kritériom uplatnenia tohto článku 33 hlavný alebo dominantný účel operácie, je nevyhnutný na zabezpečenie potrebného účinku tohto ustanovenia. Toto ustanovenie by totiž bolo v značnej miere zbavené svojej účinnosti, ak by sa malo vykladať tak, že sa neuplatňuje len preto, že okrem hlavného alebo dominantného účelu, ktorým je vyhnúť sa uplatneniu opatrení obchodnej politiky Únie, má premiestnenie aj iné, sekundárne účely.

54 Pokiaľ ide po tretie o tvrdenie odvolateliek, podľa ktorého výklad článku 33 prvého odseku delegovaného nariadenia 2015/2446 Všeobecným súdom, ktorý v podstate potvrdzuje výklad Komisie v spornom rozhodnutí, zasahuje do ich slobody podnikania, treba konštatovať, že kritizujú bod 184 daného rozsudku, ktorý bol sformulovaný v rámci odpovede Všeobecného súdu na analogické tvrdenie, ktoré bolo uvedené v konaní pred ním. Odvolateľky naopak vo svojom odvolaní nepoukazujú na bod 183 uvedeného rozsudku, v ktorom Všeobecný súd konštatoval, že nekonkretizovali skutkové okolnosti, ktoré by mohli preukazovať, že sporné rozhodnutie neprimerane obmedzilo ich právo vlastniť majetok alebo slobodu podnikania.

55 Pokiaľ ide navyše o bod 184 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd v ňom pre úplnosť uviedol, že prípadné obmedzenie práva odvolateliek vlastniť majetok alebo ich slobody podnikania, aj keby sa preukázalo, by nebolo dôsledkom sporného rozhodnutia, ale vykonávacieho nariadenia 2018/886, ktorým sa zaviedli dodatočné clá.

56 Argumentácia odvolateliek týkajúca sa údajného porušenia ich slobody podnikania je preto neúčinná.

57 Po štvrté na rozdiel od toho, čo tvrdia odvolateľky, z odôvodnenia 21 delegovaného nariadenia 2015/2446, v ktorom sa uvádza, že treba predísť akémukoľvek „zmanipulovaniu“ údajov o pôvode dovážaného tovaru s úmyslom vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení obchodnej politiky, nemožno vyvodiť, že článok 33 prvý odsek tohto delegovaného nariadenia by sa mal vykladať tak, že sa vzťahuje len na premiestnenia, ktoré pri absencii príslušných opatrení obchodnej politiky zjavne nemajú žiadny zmysel, ako je to v prípade „obchádzania“ antidumpingových ciel, vymedzeného v článku 13 nariadenia 2016/1036.

58 Z tohto posledného uvedeného ustanovenia predovšetkým nemožno vyvodiť žiadne usmernenie na účely výkladu článku 33 prvého odseku delegovaného nariadenia 2015/2446, keďže sa týka inej oblasti a je formulované veľmi odlišným spôsobom v porovnaní so znením tohto článku 33, ktorý neobsahuje ani pojem „obchádzanie“, ani také podrobné vymedzenie, aké sa v článku 13 nariadenia 2016/1036 uvádza v súvislosti s týmto pojmom.

59 Ďalej treba uviesť, že pojem „zmanipulovanie“ uvedený v odôvodnení 21 tohto delegovaného nariadenia môže zahŕňať širokú škálu vedomých činností, ktoré vedú k tomu, aby dovážaný tovar zmenil pôvod. Zo samotného znenia tohto odôvodnenia vyplýva, že spomedzi týchto činností treba predísť činnostiam vykonávaným s úmyslom vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení obchodnej politiky. Zmienka o tomto úmysle, navyše bez uvedenia jeho výlučnej povahy, by však bola nadbytočná a nemala by potrebný účinok, ak by sa pojem „zmanipulovanie“ vykladal v tom zmysle, že ako taký odkazuje výlučne na činnosti vykonávané len s úmyslom vyhnúť sa uplatňovaniu takých opatrení obchodnej politiky Únie, akými sú opatrenia vyplývajúce z vykonávacieho nariadenia 2018/886.

60 Napokon, keďže pojem „zmanipulovanie“ nie je uvedený v článku 33 prvom odseku delegovaného nariadenia 2015/2446, v žiadnom prípade nemôže umožniť vykladať toto ustanovenie spôsobom, ktorý by bol nezlučiteľný s jeho znením a štruktúrou. Výklad navrhovaný odvolateľkami nielenže nemá žiadnu oporu v znení a štruktúre uvedeného ustanovenia, ale tiež narúša jeho potrebný účinok, ako to bolo uvedené v bode 53 tohto rozsudku.

61 Z uvedeného vyplýva, že Všeobecný súd sa v bodoch 58 a 62 napadnutého rozsudku nedopustil nesprávneho posúdenia, keď rozhodol, že určujúcim kritériom uplatnenia článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 je hlavný alebo dominantný účel predmetnej operácie.

62 V druhom rade na základe tohto výkladu Všeobecný súd v bode 63 napadnutého rozsudku konštatoval, že ak sa na základe dostupných skutočností ukáže, že hlavným alebo dominantným účelom premiestnenia bolo vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení obchodnej politiky Únie, prináleží dotknutému hospodárskemu subjektu, aby predložil dôkaz, že hlavným alebo dominantným účelom tohto premiestnenia nebolo v čase, keď bolo prijaté rozhodnutie, ktoré sa ho týka, vyhnúť sa uplatňovaniu takýchto opatrení. Podľa Všeobecného súdu takýmto dôkazom nie je následné hľadanie hospodárskeho odôvodnenia alebo hospodárskej racionálnosti uvedeného premiestnenia.

63 Z tohto odôvodnenia vyplýva, že Všeobecný súd v žiadnom prípade nestanovil domnienku, ktorá by bola nevyvrátiteľná alebo prinajmenšom mimoriadne ťažko vyvrátiteľná. Všeobecný súd naopak len vyvodil dôsledky zo skutočnosti, že hlavný alebo dominantný účel predmetnej operácie musí byť možné zistiť na základe objektívnych prvkov, teda dostupných skutočností.

64 Z jednoznačného znenia článku 33 prvého odseku delegovaného nariadenia 2015/2446 totiž vyplýva, že toto ustanovenie sa uplatňuje len vtedy, ak dostupné skutočnosti umožňujú preukázať, že účelom správania dotknutého podniku bolo vyhnúť sa uplatňovaniu príslušného opatrenia obchodnej politiky. Preto iba za predpokladu, že je to skutočne tak, sú príslušné orgány povinné na základe tohto ustanovenia považovať túto operáciu za hospodársky neodôvodnenú.

65 V takom prípade buď neexistujú skutočnosti, ktoré by preukazovali, že iný účel je hlavným alebo dominantným účelom uvedenej operácie, pričom v takom prípade je uplatnenie článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 povinné, alebo takéto skutočnosti existujú, ale príslušné orgány informáciami o nich nedisponujú. V tomto kontexte je odôvodnené, aby dotknutému podniku, ktorý je najspôsobilejší, či dokonca jediný spôsobilý týmito informáciami disponovať, prináležalo poskytnúť ich príslušným orgánom.

66 V tejto súvislosti nie je v článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 definovaná žiadna konkrétna charakteristika, ktorú musia vykazovať „dostupné“ skutočnosti, najmä pokiaľ ide o časové hľadisko. Nie je teda vylúčené, aby sa skutočnosti stali „dostupnými“ po rozhodnutí vykonať príslušnú operáciu či dokonca po jej realizácii. Hlavný alebo dominantný účel uvedenej operácie však možno posúdiť najneskôr až v čase, keď sa o nej rozhodlo, ako to potvrdzuje použitie minulého času vo výraze „účelom… bolo vyhnúť sa uplatňovaniu“. Navyše je nemožné, aby toto rozhodnutie bolo ovplyvnené následnými úvahami.

67 Napokon v rozpore s argumentáciou odvolateliek z odôvodnenia Všeobecného súdu nevyplýva, že Komisia je oprávnená vykonať subjektívne posúdenie účelov určitej operácie alebo predpokladať konkrétny význam týchto účelov.

68 Je zrejmé, že článok 33 prvý odsek delegovaného nariadenia 2015/2446 vyžaduje identifikáciu subjektívneho prvku, a to zámeru vyhnúť sa uplatňovaniu určitého opatrenia obchodnej politiky. Cieľom tohto ustanovenia je však zistiť hlavný alebo dominantný účel prešetrovanej operácie objektívnym spôsobom na základe dostupných skutočností. Ako je to uvedené v bode 75 napadnutého rozsudku, konštatovanie určujúcej povahy zámeru vyhnúť sa uplatňovaniu opatrenia obchodnej politiky musí byť preto založené na objektívnych dôkazoch.

69 V tejto súvislosti článok 33 prvý odsek delegovaného nariadenia 2015/2446 vykazuje zásadné rozdiely oproti článku 25 Colného kódexu Spoločenstva, ktorý s odkazom na príslušnú operáciu používal výraz „jediným účelom je snaha obísť predpisy uplatňované“, pričom umožňoval, aby sa na stanovenie takéhoto účelu uplatnila domnienka. Preto neexistuje žiadna nezlučiteľnosť medzi napadnutým rozsudkom a vôľou normotvorcu toto uvádzané ustanovenie vypustiť.

70 Z uvedených konštatovaní vyplýva, že nezlučiteľnosť článku 25 Colného kódexu Spoločenstva s článkom 2 Dohody o pravidlách pôvodu, ktorú namietajú odvolateľky, nemožno považovať za relevantnú na účely posúdenia výkladu článku 33 prvého odseku delegovaného nariadenia 2015/2446 v napadnutom rozsudku. Toto tvrdenie odvolateliek je totiž založené na predpoklade, že Všeobecný súd zmenil objektívne kritérium uvedené v tomto článku 33 prvom odseku na subjektívne kritérium. Ako sa však konštatuje v bodoch 67 a 68 tohto rozsudku, tento predpoklad je nesprávny.

71 Vzhľadom na uvedené treba prvé dve časti prvého odvolacieho dôvodu zamietnuť.

72 Tretia časť prvého odvolacieho dôvodu sa týka režimu dokazovania stanoveného v bodoch 70 a 71 napadnutého rozsudku. V bode 70 Všeobecný súd konštatoval časovú zhodu medzi nadobudnutím účinnosti vykonávacieho nariadenia 2018/886, ktorým sa zaviedli dodatočné clá, a oznámením predmetnej operácie premiestnenia. S odkazom na bod 29 rozsudku z 13. decembra 1989, Brother International (C-26/88, EU:C:1989:637), Všeobecný súd konštatoval, že takáto časová zhoda môže odôvodniť domnienku, podľa ktorej je cieľom premiestnenia vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení obchodnej politiky.

73 V prvej vete bodu 71 napadnutého rozsudku Všeobecný súd uviedol, že z tohto bodu 29 vyplýva, že v prípade existencie takejto časovej zhody prináleží dotknutému hospodárskemu subjektu, aby predložil dôkaz o inom primeranom dôvode na uskutočnenie výrobných činností v krajine, do ktorej bola výroba premiestnená, než je dôvod vyhnúť sa dôsledkom vyplývajúcim z dotknutých ustanovení.

74 V tejto súvislosti treba poznamenať, že body 70 a 71 napadnutého rozsudku neodporujú zmyslu bodu 29 rozsudku z 13. decembra 1989, Brother International (C-26/88, EU:C:1989:637), na ktorý sa odvolateľky odvolávali v konaní na Všeobecnom súde. V tomto bode 29 Súdny dvor rozhodol, že v prípade časovej zhody medzi nadobudnutím účinnosti relevantnej právnej úpravy a presunom montáže súčastí výrobku prináleží dotknutému hospodárskemu subjektu, aby predložil dôkaz o primeranom dôvode tohto presunu na účely vyvrátenia domnienky, podľa ktorej sa uvedený presun uskutočnil s cieľom vyhnúť sa dôsledkom vyplývajúcim z tejto právnej úpravy.

75 Je zrejmé, že obsahom tohto bodu 29 je výklad článku 6 nariadenia Rady (EHS) č. 802/68 z 27. júna 1968 o spoločnej definícii pojmu pôvod tovaru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 148, 1968, s. 1). Toto ustanovenie v podstate zodpovedá článku 25 Colného kódexu Spoločenstva, ktorý sa zásadne líši od článku 33 prvého odseku delegovaného nariadenia 2015/2446, keďže výslovne stanovoval možnosť uplatniť domnienku, ako to bolo uvedené v bode 69 tohto rozsudku.

76 Odôvodnenie Všeobecného súdu teda nie je nesprávne, pretože v článku 33 prvom odseku delegovaného nariadenia 2015/2446 sa vyžaduje, aby sa na základe dostupných skutočností zistil účel operácie, ktorý treba vykladať ako hlavný alebo dominantný účel, ako to Všeobecný súd správne uviedol v bodoch 58 a 62 napadnutého rozsudku.

77 V bode 70 svojho rozsudku Všeobecný súd správne vychádzal z dostupných skutočností, keď sa zameral tak na účel premiestnenia výroby uvedený spoločnosťou Harley-Davidson vo formulári 8-K, ako aj na časovú zhodu medzi nadobudnutím účinnosti vykonávacieho nariadenia 2018/886 a oznámením tejto operácie premiestnenia.

78 V bode 70 napadnutého rozsudku Všeobecný súd teda najmä konštatoval, že keďže Harley-Davidson vo formulári 8-K uviedla iba to, že premiestnením svojej výroby sa chce „vyhnúť colnému zaťaženiu“ vyplývajúcemu z nadobudnutia účinnosti dodatočných ciel, jej hlavným alebo dominantným účelom bolo vyhnúť sa uplatňovaniu týchto opatrení obchodnej politiky. Všeobecný súd v tomto ohľade zdôraznil, že z účelu a obsahu formulára 8-K jasne vyplýva, že tento formulár z 25. júna 2018 bol uverejnený ako okamžitá reakcia na uverejnenie vykonávacieho nariadenia 2018/886, a to len päť dní po uvedenom uverejnení a tri dni po nadobudnutí účinnosti tohto vykonávacieho nariadenia.

79 Na základe týchto skutočností mohol Všeobecný súd bez porušenia článku 33 prvého odseku delegovaného nariadenia 2015/2446 konštatovať, že na prvý pohľad bolo preukázané, že cieľom predmetného premiestnenia bolo vyhnúť sa uplatňovaniu opatrení obchodnej politiky. Dotknutému hospodárskemu subjektu teda prináležalo predložiť dôkaz o inom primeranom dôvode, ktorý by preukazoval, že hlavným alebo dominantným účelom predmetnej operácie nebol uvedený cieľ.

80 Pokiaľ ide o údajné skreslenie dôkazov Všeobecným súdom, treba konštatovať, že odvolateľky v skutočnosti požadujú nové posúdenie dôkazov bez toho, aby dostatočne presne uviedli skreslenie vytýkané Všeobecnému súdu alebo aby preukázali nesprávnosť analýzy, ktorá podľa nich viedla Všeobecný súd k tomuto skresleniu. Takéto spochybnenie je preto vo fáze odvolania neprípustné (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. júna 2023, Severstal a NLMK/Komisia, C-747/21 P a C-748/21 P, EU:C:2023:459, bod 52).

81 Zo všetkého, čo bolo uvedené, vyplýva, že treba zamietnuť aj tretiu časť prvého odvolacieho dôvodu a v dôsledku toho zamietnuť tento odvolací dôvod v celom rozsahu.

O druhom odvolacom dôvode založenom na prekročení hraníc delegovania podľa článku 62 Colného kódexu Únie

Argumentácia účastníkov konania

82 Druhým odvolacím dôvodom predloženým subsidiárne odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú nesprávne právne posúdenie v bodoch 86 až 90 napadnutého rozsudku. Článok 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 je tak, ako sa vykladá v napadnutom rozsudku, údajne v rozpore s článkom 290 ZFEÚ, keďže sa ním menia niektoré podstatné aspekty článku 60 ods. 2 Colného kódexu Únie.

83 Týmto výkladom sa podľa nich nahrádza objektívne kritérium stanovené v tomto článku 60 ods. 2, založené na hospodárskom odôvodnení operácie, subjektívnym kritériom založeným na zámere hospodárskeho subjektu. Uvedený výklad údajne znamená uznanie toho, že Komisia uskutočnila politické rozhodnutie, ktoré je v rozpore s politickým rozhodnutím normotvorcu spočívajúcim v upustení od tohto subjektívneho kritéria formou vypustenia článku 25 Colného kódexu Spoločenstva. Takýto výklad podľa nich narúša hierarchiu noriem a právnu istotu, keďže sa ním vytvára právo, ktoré je iné v delegovanom akte a iné v legislatívnom akte.

84 Komisia túto argumentáciu spochybňuje.

Posúdenie Súdnym dvorom

85 Účelom druhého odvolacieho dôvodu je konštatovať nezákonnosť článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446, ako ho vykladá Všeobecný súd.

86 Keďže ustanovenia práva Únie nemožno považovať za neplatné, pokiaľ ich možno vykladať spôsobom zabezpečujúcim ich súlad s pravidlami vyššej právnej sily [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. novembra 2023, Ligue des droits humains (Overenie spracúvania údajov

dozorným orgánom), C-333/22, EU:C:2023:874, bod 57], tento odvolací dôvod možno chápať len tak, že sa ním v podstate spochybňuje výklad Všeobecného súdu týkajúci sa článku 33 prvého odseku delegovaného nariadenia 2015/2446.

87 Argumentácia odvolateliek pritom vychádza z predpokladu, že Všeobecný súd podal výklad článku 33 prvého odseku delegovaného nariadenia 2015/2446 tak, že obsahuje subjektívne kritérium. Ako sa však uvádza v bodoch 67 a 68 tohto rozsudku, tento predpoklad je nesprávny.

88 Druhý odvolací dôvod sa preto musí zamietnuť.

O treťom odvolacom dôvode založenom na porušení práva na riadnu správu vecí verejných

Argumentácia účastníkov konania

89 Tretí odvolací dôvod sa skladá z dvoch častí.

90 V prvej časti odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 166 až 169 napadnutého rozsudku rozhodol, že porušenie práva byť vypočutý Komisiou neodôvodňuje zrušenie sporného rozhodnutia. Z bodu 46 rozsudku z 21. septembra 2017, Feralpi/Komisia (C-85/15 P, EU:C:2017:709), a z bodu 56 rozsudku zo 16. januára 2019, Komisia/United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23), údajne vyplýva, že toto právo predstavuje podstatnú formálnu náležitosť. Rozhodujúcou otázkou je podľa nich to, či dotknutý podnik mohol mať príležitosť, hoci aj obmedzenú, na lepšie zabezpečenie svojej obrany.

91 Toto kritérium je podľa nich v prejednávanej veci splnené, pretože odvolateľky mohli v konaní na Všeobecnom súde uplatniť množstvo faktických dôkazov svedčiacich o skutočnosti, že premiestnenie bolo hospodársky odôvodnené. Údajne treba tiež zohľadniť prenesenie dôkazného bremena z dôvodu domnienky stanovenej v rámci uplatňovania článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446.

92 Aj keby riadne uplatnenie článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 v prejednávanej veci záviselo len od právnych otázok, čo odvolateľky s ohľadom na body 64 a 72 napadnutého rozsudku spochybňujú, právo predkladať právne argumenty je podľa nich súčasťou práva byť vypočutý, najmä vzhľadom na rozdielne názory Komisie a belgických orgánov a odmietnutie tejto inštitúcie poskytnúť formálne stanovisko k výkladu článku 33 delegovaného nariadenia 2015/2446.

93 V druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd poskytol nesprávny výklad zásad legitímnej dôvery a právnej istoty, ako aj práva na riadnu správu vecí verejných.

94 V prvom rade Všeobecný súd v bodoch 145 až 147 napadnutého rozsudku údajne nezohľadnil body 10 až 12 rozsudku z 3. marca 1982, Alpha Steel/Komisia (14/81, EU:C:1982:76), a body 35 až 38 rozsudku zo 17. apríla 1997, de Compte/Parlament (C-90/95 P, EU:C:1997:198), z ktorých podľa nich vyplýva, že nezlučiteľnosť právneho aktu s právom Únie nepredstavuje absolútnu prekážku uplatnenia zásady legitímnej dôvery. V tejto súvislosti je rozhodujúcou otázkou údajne to, či sa týmto aktom priznáva jednotlivcovi výhoda.

95 V prejednávanej veci rozhodnutia ZIPT podľa nich vyvolali legitímne očakávania, na základe ktorých boli prijaté významné obchodné rozhodnutia s dlhodobými účinkami. Tvrdia, že sporné rozhodnutie sa preto malo prijať v primeranej lehote. Keďže rozhodnutia ZIPT podľa článku 33 ods. 3 Colného kódexu Únie platia tri roky, ich zrušením približne dva roky po ich prijatí údajne došlo k zjavnému narušeniu zásady právnej istoty a spôsobeniu ujmy odvolateľkám. Článok 33 delegovaného nariadenia 2015/2446 navyše podľa nich nemožno kvalifikovať ako „presný“, keďže takáto kvalifikácia je údajne v rozpore s novou povahou zrušenia rozhodnutia ZIPT Komisiou.

96 V druhom rade analýza týkajúca sa dĺžky konania Komisie, ktorá je uvedená v bodoch 175 a 176 napadnutého rozsudku, nie je podľa nich z právneho hľadiska dôvodná. Tvrdia, že v tejto súvislosti mal Všeobecný súd zohľadniť význam veci pre dotknutú osobu. Relevantným obdobím je údajne obdobie od 31. januára 2019, teda od prvých diskusií Komisie s belgickými orgánmi, alebo subsidiárne od 24. júna 2019, keď belgické orgány prijali prvé dve rozhodnutia ZIPT, do 7. apríla 2021, keď bolo uverejnené sporné rozhodnutie. Dĺžka konania týkajúceho sa prijatia sporného rozhodnutia, teda 21 alebo 26 mesiacov, nie je podľa nich odôvodnená vzhľadom na údajne zjavnú nezákonnosť rozhodnutí ZIPT. Takéto trvanie ide údajne v každom prípade nad rámec toho, čo je prijateľné.

97 Porušenie práva na riadnu správu vecí verejných a všeobecnej zásady práva Únie konať v primeranej lehote si podľa nich vyžaduje, aby bez ohľadu na to, či toto omeškanie viedlo alebo neviedlo k porušeniu práva na obranu, boli napadnutý rozsudok, ako aj sporné rozhodnutie zrušené, keďže Komisia nesmie konať s oneskorením.

98 Komisia túto argumentáciu spochybňuje.

Posúdenie Súdnym dvorom

99 Prvá časť tretieho odvolacieho dôvodu sa týka bodov 166 až 169 napadnutého rozsudku, v ktorých Všeobecný súd síce uznal, že Komisia si nesplnila svoju povinnosť vypočuť odvolateľky pred prijatím sporného rozhodnutia, ale rozhodol, že táto nezrovnalosť nepostačuje na to, aby viedla k zrušeniu tohto rozhodnutia. Všeobecný súd tak podľa odvolateliek uplatnil kritériá odlišné od kritérií vyplývajúcich z judikatúry Súdneho dvora.

100 V tejto súvislosti Všeobecný súd v bode 162 napadnutého rozsudku odkázal na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej na to, aby mohlo porušenie práva byť vypočutý viesť k zrušeniu dotknutého aktu, musí existovať možnosť, že správne konanie mohlo viesť k inému výsledku (rozsudok z 5. mája 2022, Zhejiang Jiuli Hi-Tech Metals/Komisia, C-718/20 P, EU:C:2022:362, bod 49). Toto kritérium je v podstate pripomenuté aj v bode 167 napadnutého rozsudku.

101 Všeobecný súd v bode 162 napadnutého rozsudku, v ktorom analogicky odkázal na bod 98 rozsudku z 29. júna 2006, SGL Carbon/Komisia (C-308/04 P, EU:C:2006:433), tiež konštatoval, že prináleží žalujúcej strane, aby predložením konkrétnych dôkazov alebo aspoň dostatočne spoľahlivých a presných tvrdení alebo indícií preukázala, že rozhodnutie Komisie mohlo byť odlišné, v dôsledku čoho by bolo možné konkrétne určiť porušenie práva na obranu.

102 Všeobecný súd tak správne identifikoval relevantnú judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa práva každého byť vypočutý pred prijatím akéhokoľvek individuálneho opatrenia, ktoré by sa ho mohlo nepriaznivo dotýkať, ako to vyplýva z článku 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv.

103 Na jednej strane totiž bod 46 rozsudku z 21. septembra 2017, Feralpi/Komisia (C-85/15 P, EU:C:2017:709), na ktorý sa odvolávajú odvolateľky, odkazuje na právo na vypočutie, ako je to stanovené v osobitnom rámci nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101 a 102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 123, 2004, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 81).

104 Na druhej strane s cieľom dosiahnuť zrušenie napadnutého aktu na základe článku 263 ZFEÚ prináleží osobe, ktorá sa odvoláva na porušenie svojho práva na obranu, aby preukázala, že existuje možnosť, že správne konanie, ktoré viedlo k prijatiu tohto aktu, mohlo viesť k inému výsledku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. septembra 2018, Infineon Technologies/Komisia, C-99/17 P, EU:C:2018:773, bod 79 a citovanú judikatúru). V tejto súvislosti, aj keď od osoby, ktorá sa odvoláva na takúto nezrovnalosť, nemožno požadovať, aby preukázala, že bez takejto nezrovnalosti by predmetný akt mal priaznivejší obsah, pokiaľ ide o jej záujmy, takáto osoba musí konkrétnym spôsobom preukázať, že takáto hypotéza nie je úplne vylúčená (rozsudok z 28. septembra 2023, Changmao Biochemical Engineering/Komisia, C-123/21 P, EU:C:2023:708, bod 170 a citovaná judikatúra).

105 Na základe tohto kritéria sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď po tom, čo v bode 166 napadnutého rozsudku konštatoval porušenie práva odvolateliek byť vypočutý, dospel v bodoch 167 až 170 k záveru, že faktické dôkazy o tom, že premiestnenie bolo „hospodársky odôvodnené“ z dôvodu očakávaného nárastu hospodárskej efektívnosti, neboli spôsobilé vytvoriť možnosť, že správne konanie by mohlo viesť k inému výsledku.

106 V tejto súvislosti totiž stačí uviesť, že v bode 170 daného rozsudku, ktorý nie je priamo dotknutý predmetným odvolaním a ktorý odkazuje na body 65 a 66 uvedeného rozsudku, Všeobecný súd rozhodol, že odvolateľky v konaní pred ním nepredložili konkrétne dôkazy, ktorými by bolo možné preukázať, že predmetné premiestnenie bolo odôvodnené najmä úvahami nesúvisiacimi so zavedením dodatočných ciel podľa vykonávacieho nariadenia 2018/886.

107 Za týchto podmienok treba prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu zamietnuť.

108 Druhá časť tretieho odvolacieho dôvodu je založená na porušení zásady legitímnej dôvery a na porušení práva odvolateliek na riadnu správu vecí verejných, ktoré vyplýva z dĺžky konania vedeného Komisiou.

109 V prvom rade Všeobecný súd v bode 144 napadnutého rozsudku konštatoval bez toho, aby to bolo v rámci predmetného odvolania spochybnené, že rozhodnutie ZIPT prijaté podľa článku 33 Colného kódexu Únie nemá ako účel a ani nemôže byť jeho následkom to, že hospodárskemu subjektu sa definitívne zaručí, že pôvod tovaru, na ktorý toto rozhodnutie odkazuje, sa následne nezmení, keďže podľa článku 34 ods. 11 tohto kódexu môže Komisia prijať rozhodnutia, ktorými požiada členské štáty o zrušenie rozhodnutí ZIPT s cieľom zaručiť správne a jednotné nomenklatúrne zatriedenie alebo určenie pôvodu tovaru.

110 Všeobecný súd tak podal presný výklad článku 33 a článku 34 ods. 11 Colného kódexu Únie, ktorý navyše odvolateľky v rámci predmetného odvolania ani nekritizovali. Tento výklad predstavuje dostatočný základ na odmietnutie argumentácie uvedenej v prvostupňovom konaní, ktorá je založená na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery. V dôsledku toho, ako uvádza generálna advokátka v bode 105 svojich návrhov, dôvody, na základe ktorých Všeobecný súd v bodoch 145

až 147 napadnutého rozsudku odmietol túto argumentáciu, sú vo vzťahu k dôvodom uvedeným v bode 144 daného rozsudku nadbytočné. Výhrady odvolateliek týkajúce sa bodov 145 až 147 uvedeného rozsudku treba preto odmietnuť ako neúčinné.

111 V druhom rade Všeobecný súd v bode 164 napadnutého rozsudku pripomenul, opierajúc sa o judikatúru Súdneho dvora, že primeranosť lehoty konania sa posudzuje v závislosti od okolností vlastných každej veci. Význam sporu pre dotknutú osobu je síce súčasťou týchto okolností, ale ide len o jednu z nich (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. mája 2022, Klein/Komisia, C-430/20 P, EU:C:2022:377, bod 72 a citovanú judikatúru), čo prináleží posúdiť Všeobecnému súdu ako skutkovú okolnosť.

112 Primeranosť dĺžky konania navyše nemožno stanoviť odkazom na konkrétnu maximálnu hranicu vymedzenú abstraktným spôsobom (rozsudok z 12. mája 2022, Klein/Komisia, C-430/20 P, EU:C:2022:377, bod 86). To isté platí pre určenie východiskového bodu pre výpočet tejto dĺžky trvania, ak tak ako v prejednávanej veci v uplatniteľných ustanoveniach neexistujú presné údaje.

113 V tomto kontexte by tvrdenia odvolateliek mohli obstáť len vtedy, ak by sa preukázalo, že Všeobecný súd skreslil skutkové okolnosti. Odvolateľky však takéto skreslenie neuvádzajú, pričom v podstate iba žiadajú o nové posúdenie skutkového stavu, čo v rámci odvolania nepatrí do právomoci Súdneho dvora (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. septembra 2024, Anglo Austrian AAB/ECB a Far-East, C-579/22 P, EU:C:2024:731, bod 147, ako aj citovanú judikatúru).

114 Za týchto podmienok treba zamietnuť aj druhú časť tretieho odvolacieho dôvodu. Tento odvolací dôvod preto treba zamietnuť v celom rozsahu.

115 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy a skutočnosť, že žiadnemu z odvolacích dôvodov sa nevyhovelo, treba odvolanie zamietnuť.

O trovách

116 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne o trovách konania.

117 V súlade s článkom 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľným na základe jeho článku 184 ods. 1 na konanie o odvolaní je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

118 Keďže odvolateľky nemali vo veci úspech, je opodstatnené uložiť im povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Odvolanie sa zamieta.**

2. **Harley-Davidson Europe Ltd a Neovia Logistics Services International NV znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Európska komisia.**

Podpisy